

## **Оподаткування в аграрному секторі економіки під час воєнного стану**

Підготувала: студентка 6 групи 4 курсу ФФО

Гнасько Олена

Науковий керівник: к.е.н.,  
доцент кафедри обліку та оподаткування

Прокопова О.М.



З 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року в Україні введено воєнний стан, причиною чому стала військова агресія Російської Федерації проти України, яка суттєво вплинула на економіку нашої країни, зокрема на її аграрний сектор. За даними Мінагрополітики, через війну площа земель під посівну 2022 року зменшилася на 3,5 млн га в зоні активних бойових дій.

**Проте зупинити роботу агробізнесу в Україні агресору не вдалося й не вдасться, адже для стійкості агробізнесу в умовах воєнного часу було запроваджено ряд змін.**






## Зміни, внесені українським законодавством на період воєнного стану, які вплинули на аграрний сектор економіки:

- Скасовано нарахування і сплату земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної форм власності, що розташовані на територіях, де ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями РФ;
- Спрощено умови зберігання, транспортування, застосування і торгівлі пестицидами та агрохімікатами;
- Надано можливість експлуатації тракторів, самохідних шасі тощо без їхньої реєстрації;
- Покращено умови кредитування аграріїв;
- Введено податкові пільги на паливо;
- Введено заборону на експорт деяких видів с/г продукції;
- Спрощено умови імпорту с/г продукції;
- Скасовано вимогу обов'язкового застосування РРО/ПРРО на період воєнного стану;
- Подовжено строки позовної давності.





15 березня парламент ухвалив закон №2120-ІХ,  
яким передбачено зміни щодо сплати за землю  
державної та комунальної форм власності в період  
дії воєнного стану.

З 1 березня 2022 року до 31 грудня року, наступного за роком, в якому припинено/скасовано воєнний стан, не нараховується і не сплачується земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної форм власності, що розташовані на територіях, де ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями РФ, а також визначені обласними військовими адміністраціями як такі, що засмічені вибухонебезпечними предметами, та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.





На сьогодні переліку таких територій не визначено Кабміном, ймовірно, до них буде віднесено Київську, Чернігівську, Харківську, Сумську, Миколаївську, Херсонську, Луганську, Донецьку, Дніпропетровську, Житомирську та Запорізьку області.





**Спрощено роботу з пестицидами та агрохімікатами, зокрема, подовжено строк дії допусків на право роботи, пов'язаної з їхнім транспортуванням, зберіганням, застосуванням і торгівлею на період воєнного стану та протягом 90 днів після його скасування/закінчення.**





На період воєнного стану Мінагрополітики передбачило можливість експлуатації тракторів, самохідних шасі тощо без їхньої реєстрації. Проте протягом 90 днів після скасування/закінчення воєнного стану власникам техніки доведеться її зареєструвати (перереєструвати).



У рамках держпрограми «Доступні кредити 5–7–9%» у період дії воєнного стану та протягом місяця після його завершення/скасування сільськогосподарські товаровиробники можуть отримати кредит під 0% у розмірі до 60 млн грн строком до шести місяців на провадження сільгоспдіяльності (придбання техніки, палива, насіння, добрив тощо).

Уряд також установив максимальний розмір державної гарантії за портфельними кредитами до 80%. Необхідні для оформлення кредитної розписки Реєстр обтяжень рухомого майна та Реєстр аграрних розписок функціонують і в умовах воєнного стану.








У березні було прийнято закон, яким передбачено нульову ставку акцизного податку та зниження розміру ПДВ до 7% на пальне.



Також дозволено ввести в обіг бензин і дизельне паливо екологічних класів Євро-3 і Євро-4, що має на меті розширити базу палива для його використання в цілях посівної.





Заборона на експорт деяких видів сільськогосподарської продукції: вівса, проса, гречки, цукру, солі, жита, великої рогатої худоби.

Лише з попереднім інформуванням уряду та отриманням ліцензії дозволено експортувати пшеницю, меслін (її суміш із житом), кукурудзу, соняшникову олію, м'ясо та яйця свійських курей.

Нульова квота на вивезення азотних, калійних і фосфорних мінеральних та хімічних добрив.

Наприкінці березня уряд скасував заборону експорту азотних добрив, встановивши квоту на їхнє вивезення у розмірі до 210 тис. т, проте не більш як 70 тис. т на місяць.



У роботі Держпродспоживслужби запроваджено принцип екстериторіальності. За наявності фітосанітарного сертифіката фітосанітарний контроль здійснюватиметься лише у формі інспектування без фітосанітарної експертизи, а також через направлення запитів Держпродспоживслужбою для отримання інформації (але не частіше одного разу протягом місяця).







Розділ II "Прикінцеві положення" Закону про РРО було доповнено пунктами 12 та 13:

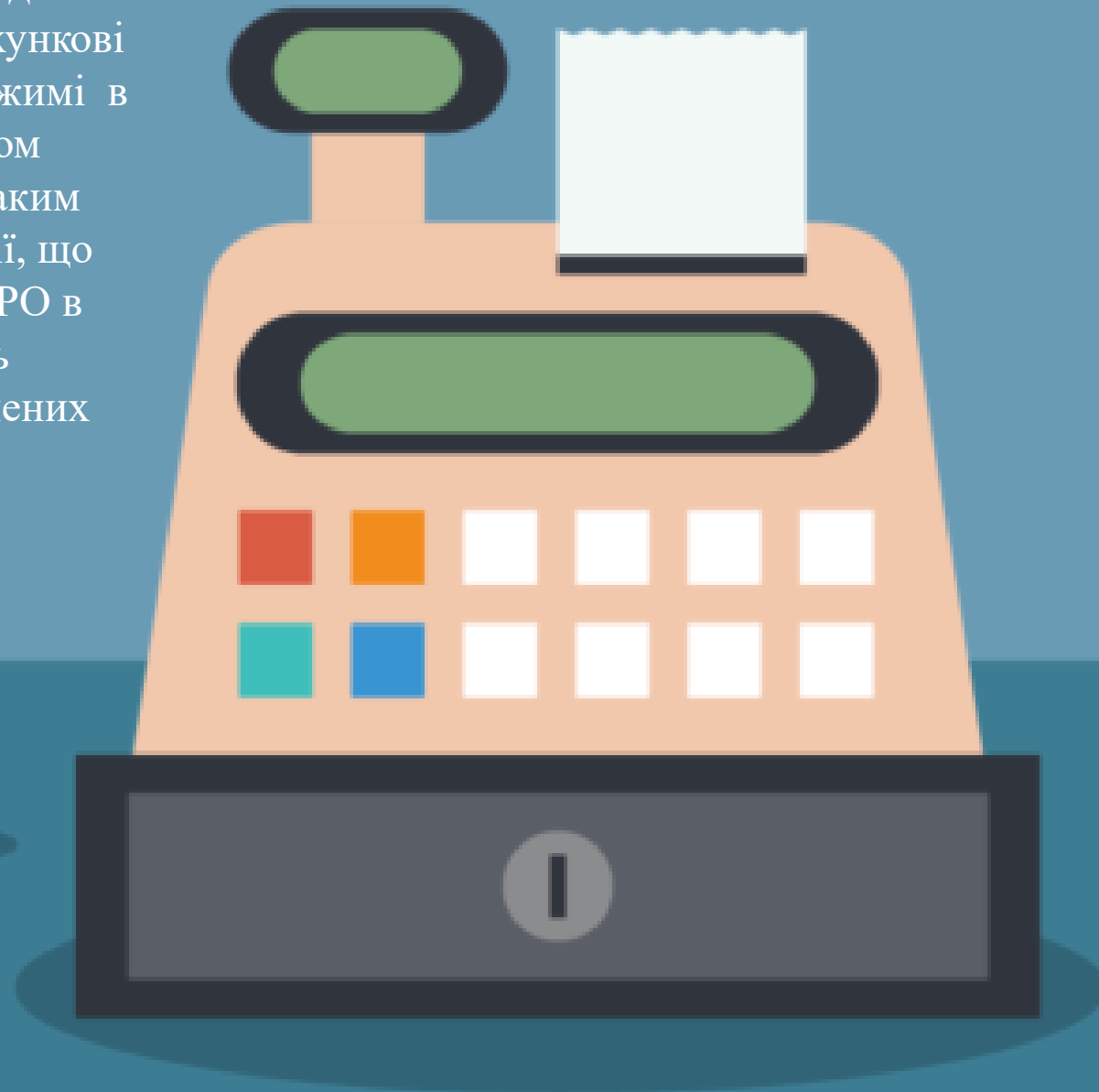
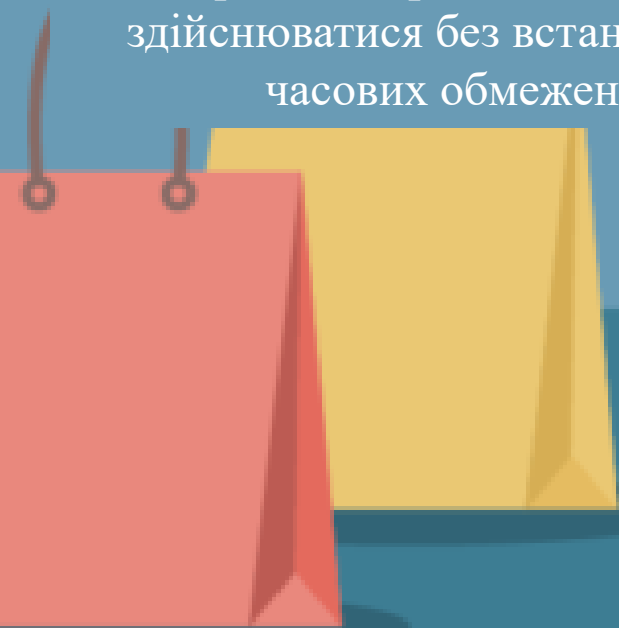
*п. 12. Тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, санкції за порушення вимог Закону №265 не застосовуються, крім санкцій за порушення порядку здійснення розрахункових операцій при продажу підакцизних товарів.*

*п. 13. На період дії воєнного стану або обставин непереборної сили:*

*Проведення розрахункових операцій, що здійснюються в режимі офлайн та використання фіскальних номерів із діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу, може здійснюватися в понад встановлені абзацами третім та четвертим статті 5 Закону терміни. Зупинити дію абзацу сьомого статті 5 Закону №265. Тобто зупинено заборону використання програмного реєстратора розрахункових операцій у період відсутності зв'язку між програмним реєстратором розрахункових операцій та фіскальним сервером контролюючого органу без отриманого в контролюючому органі діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу.*



На період воєнного стану надано можливість проводити розрахункові операції у ПРРО в офлайн-режимі в понад встановлені Законом обмеження офлайн-часу. Таким чином розрахункові операції, що будуть здійснюватися у ПРРО в режимі офлайн, можуть здійснюватися без встановлених часових обмежень.







Відповідно до Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану" розділ "Прикінцеві та перехідні положення" ЦКУ було доповнено:

*У період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану та у тридцятиденний строк після його припинення або скасування у разі прострочення позичальником виконання грошового зобов'язання за договором, відповідно до якого позичальнику було надано кредит (позику) банком або іншим кредитором (позикодавцем), позичальник звільняється від відповідальності, визначеної статтею 625 ЦКУ, а також від обов'язку сплати на користь кредитора (позикодавця) неустойки (штрафу, пені) за таке прострочення. Установити, що неустойка (штраф, пеня) та інші платежі, сплата яких передбачена відповідними договорами, нараховані включно з 24 лютого 2022 року за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) за такими договорами, підлягають списанню кредитором (позикодавцем).*



Досвід ЄС свідчить, що питання якості продукції є домінуючою проблемою для всіх країн-членів і найбільше – для претендентів на вступ до ЄС.



Без суттєвого поліпшення якості продукції не може бути вирішена жодна значна економічна чи соціальна проблема в Україні. Але все ж для України аграрний сектор залишається пріоритетним і перспективним. Розвиток українського агропромислового комплексу залежить як від внутрішніх, так і від зовнішніх чинників.





**Основними напрямками розвитку агропромислового комплексу України в умовах інтеграції в подальшому мають бути:**

- прискорення процесу впровадження європейських та міжнародних стандартів безпеки та якості продуктів харчування (НАССР, ISO, EN, Кодексу Аліментаріус) у сфері агропромислового виробництва;**
- розроблення системи моніторингу зовнішньоторговельних операцій з країнами ЄС як механізму оперативного реагування на кон'юнктурні зміни аграрного ринку;**
- сприяння розвитку дрібнотоварного сільськогосподарського виробництва, у т. ч. правова регламентація діяльності особистих селянських господарств населення та розроблення механізму їх трансформування у фермерські господарства, що дасть змогу забезпечити інтеграцію особистих господарств населення у ринкові механізми функціонування аграрного сектору.**



# Висновок:

Зазначені нововведення в агропромисловому комплексі України в умовах воєнного стану, безумовно, позитивно вплинуть на проведення посівної кампанії, але робота для забезпечення функціонування аграрного сектору має залишатися системною та систематичною.

Зокрема, питання різкого зростання цін на паливо та добрива залишається актуальним і потребує додаткових заходів від держави для його вирішення.

Поглиблення європейської інтеграції прискорить модернізацію української економіки, яка супроводжуватиметься поступовим прийняттям сучасного регулювання ринку сільськогосподарської продукції та аграрного бізнесу, що дозволить збільшити прозорість в економіці. Це у свою чергу призведе до зміцнення довіри українських та іноземних інвесторів і відповідно до зростання обсягів інвестицій у країну в цілому.





**ДЯКУЮ ЗА  
УВАГУ!**

